

สูตรยาที่ใช้ในการรักษาวัณโรค (ต่อ)

2. สูตรยารักษาซ้ำด้วยยาวัณโรคแนวที่ 1 (re-treatment regimen with first-line drugs)

2HRZES/1HRZE/5HRE

ใช้รักษาผู้ป่วยที่กลับมารักษาซ้ำหลังจากขาดยา (treatment after default) หรือกลับเป็นซ้ำ (relapse) ก่อนเริ่มการรักษา **ควร** ส่งเสมหะ culture และส่ง DST ต่อยาทุกราย

การรักษาระยะเข้มข้น 3 เดือน โดย 2 เดือนแรกให้ยา 5 ขนาน H,R,Z,E และฉีดยา S เดือนที่ 3 หยุดยาฉีดและให้ยากิน 4 ขนาน ต่ออีก 1 เดือน หลังจากนั้นอีก 5 เดือนต่อมา เป็นการรักษาระยะต่อเนื่อง ด้วยยา 3 ขนาน H,R,E

หมายเหตุ:

- สูตรยารักษาซ้ำด้วยยาวัณโรคแนวที่ 1 กรณีที่ผลตรวจเสมหะเมื่อสิ้นสุดเดือนที่ 3 ยังพบเชื้อ ไม่มีการขยายการรักษา
- เมื่อทราบผล DST แพทย์ควรปรับยาให้สอดคล้องกับผลที่ได้

การพิจารณาเลือกใช้สูตรยาสำหรับรักษาซ้ำ (2HRZES/1HRZE/5HRE)

ในกรณีที่ส่งเสมหะเพื่อ culture และ DST ก่อนเริ่มการรักษาให้ติดตามผล ถ้าผล DST พบ MDR-TB ให้จำหน่ายเป็น treatment failure แล้วขึ้นทะเบียนเป็น MDR-TB และให้การรักษาด้วยสูตรยาที่เหมาะสม โดยปรับตามผล DST ได้เลย

- 1) ติดตามการตรวจย้อมเสมหะเมื่อสิ้นสุดการรักษาในระยะเข้มข้นทุกราย (เดือนที่ 3 ของการรักษา) ไม่ว่าก่อนรักษาจะเป็นผู้ป่วยวัณโรคปอดตรวจเสมหะพบเชื้อหรือไม่
  - ถ้าผลเสมหะเดือนที่ 3 ไม่พบเชื้อ ลดยาเหลือ HRE
  - ถ้าผลเสมหะเดือนที่ 3 พบเชื้อ สงสัยอาจมีเชื้อวัณโรคดื้อยาหลายขนาน ถ้าผล DST ก่อนเริ่มรักษาไม่พบวัณโรคดื้อยาหลายขนาน ให้ส่งเสมหะเพื่อ culture และ DST ซ้ำอีกครั้งระหว่างที่รอผล ให้ลดยาเหลือ HRE ไปก่อนเลย
- 2) ติดตามการตรวจย้อมเสมหะเมื่อสิ้นสุดเดือนที่ 5
  - ถ้าผลเสมหะเดือนที่ 5 ไม่พบเชื้อ ให้ HRE ต่อจนครบกำหนด
  - ถ้าผลเสมหะเดือนที่ 5 พบเชื้อส่งเสมหะ culture และ DST โรคต่อยา
  - ให้จำหน่ายผู้ป่วยเป็น treatment failure ขึ้นทะเบียนให้การรักษาแบบ MDR-TB ด้วย empirical regime ไปก่อนโดยสามารถปรับสูตรยาให้เหมาะสมอีกครั้งหลังทราบผล DST
- 3) ส่งเสมหะตรวจอีกครั้งเมื่อสิ้นสุดการรักษา เพื่อประเมินผลการรักษา ก่อนจำหน่าย

สรุปผังการรักษาด้วยยาในผู้ป่วยรายเก่า, กลับเป็นซ้ำ

